

Er is nog een ander sociaal lichaam. De voorstellingen van *The extreme exercise* hebben immers een geschiedenis: ze worden mee gevormd door Mantero's principes van samenwerking en ze dragen de herinnering aan een creatieproces dat sociaal van aard is. Tijdens het voorbereiden en het toeren van een voorstelling zijn de performers en medewerkers feitelijk een sociale groep gedurende de tijd die ze samen doorbrengen. De zeven mensen (Loup Abramovici, Brynjar Bandlien, Marcela Levi, Antonija Livingstone, Vera Mantero, Pascal Quéneau en componist Boris Hauf) die *The extreme exercise* opvoeren zetten daarom ook de representatie van het sociale onder spanning. De 'wij', uitgesproken door hun zes personages, valt immers niet samen met de 'wij', uitgesproken door zes performers – als performers (met hun eigen private dramaturgie), als kunstenaars (met hun eigen poëtica) en als mensen (met hun eigen leven, beperkingen en verlangens). Onze levens zijn weliswaar opgetrokken *uit* representaties, net zoals filosofie en choreografie gaan *over* representatie, over de manieren waarop we de werkelijkheid ervaren, beschrijven en verbeelden. Maar hoe leven mensen *in* een representatie, in een partituur of een constructie? Of nog: hoe leven performers samen in een voorstelling, op de *bühne*?

Tien dagen voor de première in Le Quartz in Brest (oktober 2006) had Mantero me gedurende twee dagen uitgenodigd in de studio om een glimp van het werkproces op te vangen. Discussies cirkelden rond de relatie van de performers tot de 'machine', tot het choreografische dispositief van synchrone spraak en beweging. 'Are we supposed to be just cyborgs that serve the machine? Do we perform with flushed faces or do we allow facial expression? Do we choreograph this or do we simply trust the movement? Do we aim for a precise unison or can we take freedom in our gestures?' Er werd nog volop geworsteld met de tekst en de vernuftige choreografische partituur, maar deze vragen betroffen evenzeer de inhoud van het stuk als de performancekwaliteit op dat ogenblik in het proces. Het resultaat van de discussies was een gedeeld verlangen om de machine te smeren en de voorstelling 'sappiger' te maken.

Er volgden meer vragen. 'Where do we want to start? In a parallel world or in the theatre space? Do we propose the autonomous world of an outlandish future social body? Or do we address the audience? Where does the shift happen between addressing a real and a virtual audience? Which transformation do we undergo as performers?' Deze vragen herinneren aan sciencefiction films en aan de utopieën en dystopieën in modernistische literatuur: het gaat telkens om personen die in die vreemde, futuristische omgeving en ideale constructies gelanceerd worden. Net zoals het mensen zijn die, hoe bizar hun kostuums en gedragingen ook, het voorstel voor een toekomstig sociaal lichaam presenteren in *The extreme exercise*.

Een onderhandeling over die kwesties stond centraal in de Parijse voorstellingen (Centre Pompidou, november 2006). Hoewel het stuk frontaal begon en eindigde, waarbij de performers het publiek aankijken en de theaterruimte erkennen, trok de choreografische machine zich tussenin terug in een parallelle wereld. Alsof de gravitatie van de meteoriet hen de kosmische ruimte inzoog, bewoog het dispositief van zes performers op een stoelenrij zich van scène tot scène over de *bühne*, te midden van een autonoom en perfect onverschillig licht- en geluidsonwerp. 'Are we facing the right direction?' Wegdraaiend van het publiek adresseerden de performers virtuele publieken elders in de ruimte. Deze wijziging reveleerde de dubbelzinnige plek van de performers in *The extreme exercise*, waarin ze tegelijk karakters en personen zijn. Een scène vond plaats voor Nadia Lauro's meteoriet, belicht als een ansichtkaart, als om aan te geven dat de performers perfect afgestemd zijn op hun alter-ego en verzoend met de omstandigheden: 'This is a very interesting touristic place.' De performers balanceerden voortdurend tussen het vervullen van de mechaniek van de partituur en het zich toe-eigenen van diezelfde ruimte om het sappige en speelse toe te laten.